

Színész II. Bábszínész

szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

0. A javaslatot tevő adatai (A megfelelő elem kiválasztandó)

a) természetes személy esetén:

- név:
- lakcím:
- e-mail cím:
- telefonszám:

b) nem természetes személy esetén:

- név: **oktatásért felelős miniszter**
- jogi személy működési formája (cégforma):
- székhely:
- képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy neve:
- képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy telefonszáma:
- képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy e-mail címe:
- kapcsolattartásra kijelölt természetes személy neve:
- kapcsolattartásra kijelölt természetes személy telefonszáma:
- kapcsolattartásra kijelölt természetes személy e-mail címe:

1. A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

1.1. megnevezése: Színész II. Bábszínész

1.2. besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján:
0215

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés

2.1. megnevezése: Színész II. Bábszínész

2.2. szintjének besorolása

- 2.2.1. az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 4
- 2.2.2. a Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 4
- 2.2.3. a Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 4

3. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

Nem releváns

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A szakképesítéssel ellátható munkaterület:

A Színész II. Bábszínész előadói ismereteit, képességeit, eszköztárát felhasználva képes színpadi, bábszín-padi alkotó és próbafolyamatban hatékonyan közreműködni, valamint a rendezői utasításoknak megfelelő bábszínészi, csoportos szereplői feladatokat alkotói szándékkal, megfelelő technikai színvonalon, valamint a tevékenységéhez kapcsolódó munka- és balesetvédelmi szabályok betartása mellett ellátni.

A szakképesítéssel rendelkező legfontosabb munkatevékenységei, munkaköre:

- a bábjáték műfaji sajátosságaira vonatkozó elméleti ismereteit bábszínészi munkájába építi
- alkalmazkodik az előadás báb- és színpadtechnikai igényeihez

- betartja a bábképzés, valamint a bábszínházi alkotó tevékenységhez kapcsolódó munka- és balesetvédelmi szabályokat
- bábokat készít
- gondoskodik a bábok, kellékek a próbák és az előadás során történő alkalmazhatóságáról
- a különböző bábok mozgatásával karaktereket formál
- a próbafolyamat során megalkotott szerepszemélyiségeket különböző játéktílusok alkalmazásával, a báb-színpad feltételrendszeréhez alkalmazkodva eljátssza, megjeleníti
- pedagógiai, pszichológiai szempontok figyelembe vételével tervezi meg a bábjáték, különböző korosztályú közönségre gyakorolt hatáselemeit

5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása

Nem áll szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt

6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

- 6.1. Iskolai előképzettség: érettségi végzettség, iskolai rendszerű, nappali munkarendben tanulók esetén alapfokú iskolai végzettség
- 6.2. Szakmai előképzettség: -
- 6.3. Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges
- 6.4. Szakmai gyakorlat időtartama: -
- 6.5. Szakmai adottságok, készségek felmérése: szükséges (az előadói, bábszínészi ismeretek elsajátításához szükséges fizikai, mentális, pszichés, intellektuális adottságok, képességek, készségek, jártasságok vizsgálata)
- 6.6. Gyakorlati és elméleti képzési idő aránya: gyakorlat: 70% (50%-ban színpadi, előadó-művészeti szakmai gyakorlat); elmélet: 30%

7. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám: (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege.)

- 7.1. Minimális óraszám iskolai rendszeren kívüli képzésben: 960 óra
- 7.2. Maximális óraszám iskolai rendszeren kívüli képzésben: 1440 óra
- 7.3. Iskolai rendszerű képzésben: a kerettanterv szerinti óraszám

8. A szakmai követelmények leírása

8.1.

Programkövetelmény-modul neve: Munkavédelmi ismeretek színházi munkaterületeken

Programkövetelmény-modul sorszáma: 1

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám:

- Minimális óraszám: 18
- Maximális óraszám: 24

Képzési forma: Csoportos

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Megismeri a színházi üzem veszélyforrásait, veszélyhelyzeteit, azok elhárításának módszertanát és eszkö-	Képes felismerni a színházi üzem veszélyhelyzeteit, alkalmazni azok elhárításának módszertanát és	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat a helyi sajátosságok figye-	Önállóan képes munkáját végezni, összetett feladatokat szoros irányítás nélkül is megoldani képes

zeit	eszközeit	lembe vételével.	
Érti, ismeri a színpadi tevékenység balesetvédelmi előírásait	Eligazodik a színpadi tevékenység balesetvédelmi feltételrendszerében	A munkavégzés során szem előtt tartja a balesetmentes munkavégzés feltételrendszerének elvárásait	Önállóan képes munkáját végezni, a felmerülő akadályokat megoldja
Ismeri színházi üzem kiszolgáló területeinek veszélyforrásait, helyzeteit, balesetvédelmi előírásait	Képes felismerni a színházi üzem kiszolgáló területeinek veszélyhelyzeteit, alkalmazni azok elhárításának módszertanát és eszközeit	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat a helyi sajátosságok figyelembe vételével.	Önállóan képes munkáját végezni, általánossá válik a színházi, filmes közösség visszajelzéseiből alkotott felelősségvállalás, a magasabb szintű munkavégzés érdekében

8.2.

Programkövetelmény-modul neve: Bábkészítés

Programkövetelmény-modul sorszáma: 2

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszámja:

- Minimális óraszám: 70
- Maximális óraszám: 100

Képzési forma: Csoportos

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Megismeri, elsajátítja a bábszínházi előadásban, bábjátékban használható bábok tervezésének, kivitelezésének alapvető technikáit, módszereit, ismereteit	Képes önálló ábrázolási gyakorlatokat megvalósítani, rajz, festés, műszaki rajz alkalmazásával	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat a konkrét elvárások figyelembe vételével.	Önállóan képes munkáját végezni, összetett feladatokat szoros irányítás nélkül is képes megoldani
Érti, ismeri a bábkészítés kézműves technikáit, technológiáit, a fafaragás, makett készítés alapműveleteit	Eligazodik a bábkészítés folyamatában, képes szakszerűen használni a műhely eszközeit	A munkavégzés során szem előtt tartja a balesetmentes munkavégzés feltételrendszerének elvárásait	Önállóan képes munkáját végezni, a felmerülő akadályokat megoldja, összetett feladatokat műhelyvezető irányításával képes megoldani
Birtokolja a bábszínházi előadásban, bábjátékban használható bábok tervezéséhez, kivitelezéséhez szükséges alapvető művészettörténeti, bábtörténeti ismereteket	Képes plasztikusan alkalmazni a bábszínházi előadásban, bábjátékban használható bábok tervezéséhez, kivitelezéséhez szükséges alapvető művészettörténeti, bábtörténeti ismereteket	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat a konkrét sajátosságok figyelembe vételével	Önállóan képes munkáját végezni, összetett feladatokat műhelyvezető irányításával képes megoldani
Ismeri a bábkészítésnél használatos anyagok, segédanyagok és kellékek általános jellemzőit, felhasználásuk módszertanát	Képes a bábkészítéshez szükséges anyagokat formálni, és eszközként használni	A munkavégzés során szem előtt tartja a balesetmentes munkavégzés feltételrendszerének elvárásait	Önállóan képes munkáját végezni, összetett feladatokat műhelyvezető irányításával képes megoldani

8.3.

Programkövetelmény-modul neve: Bábszínészi alakítás

Programkövetelmény-modul sorszáma: 3

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszámja:

- Minimális óraszám: 872
- Maximális óraszám: 1316

Képzési forma: Csoportos

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Megismeri a színpadi és bábszínpadi színészi tevékenységhez szükséges előadói technikai eszközöket	Képes kialakítani és fejleszteni a színpadi és bábszínészi tevékenységhez szükséges előadói technikai adottságokat és ismereteket, koncentráló és kontrolláló képességeket	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat az alkotói célok megvalósítása érdekében	Önállóan képes munkáját végezni, valamint az összetett feladatokat próbavezető irányításával képes megoldani
Érti, ismeri a mindennapi élet helyzeteinek feldolgozási technikáit, a dráma-részletek értő és színvonalas megjelenítésének módszertanát, a színpad és a film szerepépítési technikáit	Képes színészi helyzetgyakorlatok improvizálására, a mindennapi élet helyzeteinek feldolgozására, dráma-részletek értő és színvonalas megjelenítésére, színpadi kapcsolat teremtésére, a színpadi szerep megformálására, a színpad és a film szerepépítési technikáinak önálló alkalmazására	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat az alkotói célok megvalósítása érdekében	Önállóan képes munkáját végezni, valamint az összetett feladatokat próbavezető irányításával képes megoldani
Ismeri a szövegértelmezési, elemzési stratégiákat, azok alkalmazásának módszertanát	Képes szépirodalmi verses, prózai és párbeszédese formájú szövegek tagolt, árnyalt és kifejező előadásának technikai megvalósítására	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat az alkotói célok megvalósítása érdekében	Önállóan képes munkáját végezni, valamint az összetett feladatokat próbavezető irányításával képes megoldani
Ismeri a beszédelemzési módszereket, a beszédtechnikai fejlesztés, javítás technikáit	Képes a beszédelemzési módszerek, fejlesztő, javító, szinten tartó gyakorlatok alkalmazására	Felelősséget vállal az elvégzett munka tartalmáért és formájáért	Önállóan képes munkáját végezni
Átlátja, a különböző szerkezetű, stílusú, műfajú szövegek (vers, monológ, dialóg) érzelmi, gondolati tartalmainak kifejezését	Képes különböző szerkezetű, stílusú, műfajú érzelmi, gondolati tartalmainak kifejezésére	Felelősséget vállal az elvégzett munka tartalmáért és formájáért	Önállóan képes munkáját végezni, valamint az összetett feladatokat próbavezető irányításával megoldani képes
Pontos szakmai ismeretekkel rendelkezik a színpadi éneklés technikai alapjairól, a különböző hangulatú, műfajú dalok (operett, musical, sanzon, táncdal, kuplé stb.) műfaji sajátosságairól	Képes a különböző hangulatú, műfajú dalok műfaji sajátosságainak megfelelő énektechnikák alkalmazására	Felelősséget vállal az elvégzett munka tartalmáért és formájáért, az előadás-egészben történő megjelenítéséért	Önállóan képes munkáját végezni, valamint az összetett feladatokat próbavezető irányításával képes megoldani
Átlátja és ismeri a színpadi kifejezéshez szükséges testhasználat kialakításának technikáit, az alkalmazott koreográfiák elsajátításának módszertanát, a bábmozgatás mozgásformáinak és stílusainak alapelemeit	Képes a fizikai kondíció, állóképesség fejlesztésére, a test részeinek, izomzatának tudatosítás és kontrollált irányítására	Felelősséget vállal az elvégzett munka tartalmáért és formájáért, az előadás-egészben történő megjelenítéséért	Önállóan képes munkáját végezni, valamint az összetett feladatokat próbavezető irányításával képes megoldani
Átlátja a színház és bábművészet, valamint drámairodalom jelentős korszakait, ismeri jelentős drámai alkotásait	Képes alkotó módon felhasználni elméleti ismereteket, a szöveg-, helyzet- és szerepelemzési módszereket	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat az alkotói célok megvalósítása érdekében	Önállóan képes munkáját végezni

9. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A Színész II. Bábszínész a művészet, a kultúra, a közművelődés intézményrendszerében, intézményeiben, előadó-művészeti produkciókban, színházi, filmes, televíziós, média területeken és felületeken széles körben alkalmazható szakember.

Előadó-művészeti szaktudása és képességei révén alkalmas a helyi, valamint szélesebb közösségek, közön-ség és befogadói rétegek kulturális identitásának, hagyományainak, esztétikai érzékének fejlesztésére, ismereteinek gyarapítására, művészeti, szórakoztató ipari, valamint didaktikai és pedagógiai feladatok színvona-las ellátásával, a társadalmi kulturális igények felkészült szolgálatára.

Tevékenysége elsősorban a helyi társadalom művészeti, közművelődési intézményrendszerében jelenik meg, erősítve e közösségek szociális viszonyhálózatának kialakulását, fejlődését, együttműködésük eredményes megvalósulását.

10. A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységei-nek részletes leírása

10.1. Személyi feltételek: Az egyes vizsgatevékenységek lebonyolításában a hatályos köznevelésről, illetve a szakképzésről szóló törvények előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túlmenően a képesítő vizsgán alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

- Felsőfokú szakirányú (színházművészeti, bábművészeti szakember, illetve művész) végzettség
- Felsőfokú végzettség és közoktatásvezetői szakirányú végzettség

10.2. Tárgyi feltételek:

- Professzionális scenikai feltételrendszerrel rendelkező színpadi, bábszínpadi játéktér
- Szóbeli vizsgára alkalmas terem
- Számítógépes munkaállomás, nyomtató
- Internet-kapcsolat

10.3. Vizsgatevékenységek részletes leírása

Megneve-zése	Időtar-tama	Egyes vizs-gatételek és feladatok bemutatása	A mérés módszere	Az értékelés szempontjai	Súlyozása százalékos arányban kifejezve a vizsga egé-szének értékelésé-ben	Egyéb köve-telmények
Gyakorlati vizsgatevé-kenység: Bábszínpa-di alakítás	min. 60 perc (a vizsga-előadás teljes játékide-je)	Szerepfeladat végrehajtása (a felkészü-lési időszak kezdetekor kijelölt fel-adat)	pontozás, maximum 100 pont	A szerepfeladat végrehajtásának, a színészi eszköz-rendszer működte-tésének felkészült-sége, a megvalósi-tás színvonala	70%	A vizsgaelő-adásban kijelölt, dramaturgiai szempontból jelentős szerep-feladat megva-lósítása
Szóbeli vizsgatevé-kenység: Bábtörténet és műelem-zés	45 perc (30 perc felkészü-lési idő, 15 perc válasz-adási idő)	Szóbeli vizs-gatevékeny-ség, tétel-sor alapján	pontozás, maximum 100 pont	A tételben megha-tározott bábművé-szeti, művelődés-, színház és dráma-történet ismeretek alkalmazása, az elemzőkészség, valamint a szaksze-rű és hatékony kommunikáció	30%	

				színvonala.		
--	--	--	--	-------------	--	--

10.4. A képesítő vizsga egészének értékelése:

A képesítő vizsga egyes vizsgatevékenységeihez rendelt vizsgafeladatok érdemjegye az elért %-os teljesítmények alapján:

- 81 - 100% jeles (5)
- 71 - 80% jó (4)
- 61 - 70% közepes (3)
- 51 - 60% elégséges (2)
- 0 - 50% elégtelen (1)

Ha minden vizsgafeladat eredményes, úgy a képesítő vizsga osztályzatát a vizsgafeladatonként elért érdemjegyek vizsgafeladat értékelési arányával súlyozott átlaga alapján kerekítve, az általános szabályok szerint kell meghatározni.

Sikertelen a képesítő vizsga, ha annak bármelyik vizsgatevékenységéhez rendelt vizsgafeladatának érdemjegye elégtelen (1).

Javítóvizsga esetén csak az elégtelenre, illetve pótlóvizsga esetén csak az igazoltan nem teljesített vizsgatevékenység ismétlése szükséges.

A képesítő vizsga gyakorlati vizsgatevékenységének elégtelen értékelése esetén javító vizsga egy év múltán tehető.

Iskolarendszeren kívüli vizsgáztatás esetén a gyakorlati vizsga időpontja a színházi előadást bemutató színház műsorrendje szerint alakul.

10.5. A képesítő vizsga menetének leírása:

10.5.1. A vizsgára bocsátás feltétele

Az iskolai rendszerű képzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak sikeres megvalósítása a szorgalmi időszak végéig.

A képzési programban előírt színpadai, előadói gyakorlat (2 év, illetve a gyakorlati képzési idő 50 %-ának megfelelő) teljesítéséről szóló igazolás

Az iskolarendszeren kívüli képzésben valamennyi modulzáró vizsga eredményes letétele, illetve képzési tanúsítvány

A képzési programban előírt színpadai gyakorlat (legalább 2 év) teljesítéséről szóló igazolás

Színpadai-, bábszínészi tevékenységgel kapcsolatos referencia, ajánlás (igazgató, rendező) bemutatása

A modulzáró vizsga gyakorlati vizsgatevékenysége alóli felmentés feltétele: legalább kétéves – a hatályos rendeletben nemzeti vagy kiemelt színházi szervezetként besorolt intézményben teljesített – szakmai gyakorlat során eljátszott több szerep igazolása

10.5.2. Írásbeli vizsgatevékenység: -

10.5.3. Gyakorlati vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése: Bábszínpadai szerep repertoáron szereplő bábszínpadai előadásban vagy nyilvános vizsgaelőadásban, professzionális keretek között történő megformálása, az alkalmazott báb elkészítésének reprodukálása egy munkafolyamatra vonatkozóan

A vizsgafeladat időtartama: min. 60 perc (a vizsga-előadás teljes játékideje)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 70%

10.5.4. Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése: A dráma– báb– és színháztörténeti, művelődéstörténeti és műelemző dramaturgiai ismeretek bemutatása a kötelező és ajánlott szakirodalom, valamint a tételsorban szereplő vizsgakérdések alapján

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (30 perc felkészülési idő, 15 perc válaszadási idő)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

10.6. A képesítő vizsgán használható segédeszközök és használatuk részletes szabályai:

A képesítő vizsga gyakorlati vizsgatevékenységén a szerepfeladat megvalósításához szükséges eszközök, bábok, kellékek, jelmezek szakszerű használata a vizsgafeladat része, a szóbeli vizsgatevékenység során egyéb segédeszköz nem használható.